

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Theses Theologicæ De Gratia, Libero Arbitrio,
Prædestinatione, &c. In Qvibus Doctrina Theologorum
Societatis Jesu contra Corn. Jansenii [Iansenii]
Augustinum Defenditur**

Derkennis, Ignatius

Antwerpiae, 1641

Art. XIV. An dentur actus moraliter boni naturales?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73715](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73715)

SCRIPTURÆ

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

IOAN. 9. v. 41. Si cæci essetis non haberetis peccatum.
IBIDEM c. 15. v. 22. Si non venissem, & locutus eis fuisset, peccatum non haberent.

SS. PATRES

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

CHRYSOSTOMVS *homil. 15. ad Rom.* Nemo vnquam ignoranter peccauit: vides quomodo innumera sequerentur absurda, nisi dicta competenti religione legeremus. Si enim ignoranter peccauerunt, indigni vtique erant qui penas darent.

AVGVSTINVS *lib. 3. de lib. arb. c. 19. de natura & gratia cap. 67. Retract. 1. c. 9.* Non tibi deputatur ad culpam, quod inuitus ignoras, sed quod negligis quærere quod ignoras.

IDEM *lib. 3. de lib. arb. cap. 19.* Illud quod ignorans quisque non rectè facit, & quod rectè volens facere non potest, ideo dicuntur peccata; quia de peccato illo liberæ voluntatis (*primi hominis*) originem ducunt. . . . Nam sicut linguam dicimus, non solum membrum, quod mouemus in ore dum loquimur; sed etiam illud, quod huius membri motum consequitur, id est formam, tenoremque verborum; secundum quem modum dicitur alia lingua Græca, alia Latina; sic non solum peccatum illud dicimus, quod propriè vocatur peccatum. . . . sed etiam quod iam de huius supplicio consequatur necesse est.

IDEM *cap. 20.* Negligentibus, & peccata sua de infirmitate defendentibus non ipsam ignorantiam, difficultatemque pro crimine obiceret; sed quia in eis potius permanere voluerunt, iusto supplicio vindicauit.

IDEM *lib. 3. de lib. arb. cap. 20. & Retract. 1. c. 9.* Ignorantia & difficultas, etiam si essent hominis primordia naturalia, nec sic culpandus Deus, sed laudandus esset.

DD. SCHOLASTICI

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

D. THOMAS *1. 2. q. 76. art. 3.* Ignorantia, quæ est causa actus, quia causat inuoluntarium, de se habet quod excuset à peccato: ed quod voluntarium est de ratione peccati.

IDEM *1. 2. q. 6. art. 8.* Ignorantia antecederet se habens ad voluntatem, causat inuoluntarium simpliciter.

Cui accedunt vno ore Scholastici reliqui omnes, & Theologi morales.

ARTICVLVS XIV.

An dari possint actus moraliter boni naturales?

IANSENIVS.

THEOLOGI SOCIET.

I. Pelagiani doctrinam suam, quod possint fieri opera nature moraliter bona, fundant in loco Apostoli *Rom. 2.* Gentes quæ legem non habent, &c. *Quæ sunt dissonantia à doctrina Ecclesiastica veritate.* To. 1. lib. 4. c. 8. col. 202.

I. Censura illa Iansenij à duobus Pontificibus damnata est propositione 23. & interpretatio loci Apostoli, quam Pelagianismo accenset, omnium ferè est sanctorum Patrum, Interpretum ac Scholasticorum. Vtrisque igitur grauiter est iniuriosus.

II. Ita

II. Non

Iansenius. Theologi Societatis.

II. Ita peccato perit libertas arbitrij ad faciendum bonum, ut ante gratiam, non solum non possit uniuersam legem moralis honestatis implere; sed nec unam quidem, nec unum opus eius. Ita inducta est peccandi necessitas, ut in omni actu, quo legem sibi videtur vel seruare vel transgredi, reus alicuius peccati teneatur.

To. 2. de stat. nat. lap. 1. 4. c. 18. col. 632.
Viribus natura peccatum sine peccato non vitatur, nec lex vlla seruatur. To. 2. de stat. nat. lap. 1. 3. c. 20. col. 524.

III. Nullum omnino fieri potest opus bonum, hoc est sine peccato, nisi in Deum propter se dilectum referatur: alioquin neque recte fit, neque bonum opus est, sed veri peccati contaminatione pollutum.

To. 2. de stat. nat. lap. 1. 3. c. 17. col. 509.
Hec est clavis uniuersae doctrinae S. Augustini, sine qua merus labyrinthus est. To. 2. de stat. nat. lap. 1. 4. c. 6. col. 574.

Consonant haeretici nostri temporis.
CALVINVS lib. 3. instit. cap. 14. per sex §§. Et cap. 4. §. 8. & lib. 2. cap. 3. §. 2. PETRVS MARTYR Rom. cap. 9. v. 18. CHAMIERVS tom. 3. lib. 4. c. 2.

II. Non vsque aded in anima humana imago Dei, terrenorum affectuum labe, detrita est, ut nulla in ea velut extrema lineamenta remanserint: non igitur censeripotest ita exstincta arbitrij libertas, ut in nullo profus opere, possit se rectae rationis, & legis regulae conformare.

^a Aug. de spir. & lit. c. 27.

III. Indubitatum haecenus est apud Theologos, dari tam Theologicarum, quam moralium virtutum actus nullo charitatis motiuo informatos; quare ex charitatis defectu nihil vetat dari actus intra naturae limites moraliter bonos.

Quid clauē tam distortā referari posse censes, nisi labyrinthum, in quo inextricabiliter erretur?

SCRIPTURÆ

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

PSAL. 4. v. 7. Multi dicunt quis ostendet nobis bona? signatum est super nos lumen vultus tui Domine.

ROM. 2. v. 14. Gentes quae legem non habent, naturaliter ea, quae legis sunt, faciunt.
Expōnant de Gentibus in genti siliisno viuētibz Chrysostomus, Theodoretus, Theophylactus, Oecumenius, Primasius, Sedulius, Haymo &c. Augustinus ut probabilem insinuat de Spiritu & lit. cap. 27.

SS. PATRES

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

CLEMENS ROM. lib. 7. Constitutionum cap. 34. post medium: Abraham progenitorem nostrum viam veritatis, ex ipsa natura facultatem capeffentem, deduxisti.

BASILIVS ham. 9. in hexameron. pauld ante medium: Sunt apud nos ipse virtutes secundum naturam, ad quas habendas affinitas animae, non ex humana doctrinā; sed ex ipsa naturā nobis inesse videtur.

AVGVSTINVS de Spiritu & lit. cap. 27. alias 28. Ipsi homines erant, & vis illa naturae ineratis (Iudaeis) quae legitimum aliquid anima rationalis, & sentit & facit.

Eccē per vim naturae fit aliquid legitimum, quale profecto nullum est, quod non est omnino ab omni eo, quod vitare potest, immūne.

IDEM lib. de patientia cap. 26. Si quis non habens charitatem &c. in aliquo schismate constitutus, ne Christum neget, patitur tribulationes, angustias, famem &c. nullo modo ista culpanda sunt, imò verò & haec laudanda patientia est.

PROSPER

PROSPER contra Collatorem cap. 26. Vita sensus & ratio, ceteraque corporis atque animi bona, etiam malis vitiosisque non desunt: sed non in illis veri boni perceptio est, quæ mortalem vitam honestate possunt, ætænam autem conferre non possunt.

Vitam certè honestate peccata non possunt.

DAMASCENVS 3. de fide c. 14. in fine. Naturales virtutes sunt, ac naturaliter & æquè omnibus insunt: etsi non omnes æquè ea, quæ naturæ consentanea sunt, operentur.

GRÆGORIVS hom. 27. in Euang. Ioan. 15. v. 12. Sunt nonnulli, qui diligunt proximos, sed per affectum cognationis & carnis; quibus tamen, in hac dilectione, sacra eloquia non contradicunt; sed aliud est quod sponte impenditur naturæ, aliud quod præceptis Dominicis ex caritate debetur obedientiæ.

DD. SCHOLASTICI

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

THOMAS 1. 2. q. 109. art. 2. r. In statu naturæ integræ, quantum ad sufficientiam operatiua virtutis, poterat homo per sua naturalia, velle & operari bonum suæ naturæ proportionatum; quale est bonum virtutis æquisitæ.

IDEM art. 3. c. Homo in statu naturæ integræ poterat operari virtutem suæ naturæ bonum, quod est sibi connaturale, absque superadditione gratuiti doni. Et paulo post: Et ideo dicendum est, quod homo in statu naturæ integræ non indigebat dono gratiæ superadditæ naturalibus bonis, ad diligendum Deum naturaliter super omnia. Vide reliqua ibidem ad 1.

Obserua naturam integram hęc non posse statim instrui am donis gratiæ, qualis fuit in primo homine: sed per eam integritate perfectiōnis naturalis, nullisq; præuis habitibus vitiatam.

IDEM 1. 2. q. 109. art. 5. c. Sine gratia homo non potest mereri vitam ætænam; potest tamen facere opera perducentia ad bonum aliquod homini connaturale.

IDEM 2. 2. q. 83. art. 16. r. Orationem peccatoris ex bono naturæ desiderio procedentem Deus audit, non quali ex iustitia, quia peccator hoc non meretur, sed ex pura misericordia.

BONAVENTURA in 2. dist. 28. art. 3. q. 3. Hominis liberum arbitrium in puris naturalibus constitutum, cum generali Dei influxu, (tametsi difficulter) potest tamen facere opus bonum morale, quod non disponat ad gratiam, nec ad gloriam.

SCOTVS in 3. dist. 37. q. 1. Ex puris naturalibus potest quæcumque voluntas, saltem in statu naturæ institutæ, diligere Deum super omnia.

GABRIEL in 2. dist. 28. conclusiōne 1. Liberum hominis arbitrium ex suis naturalibus, sine gratiæ, elicere potest actum moraliter bonum.

RICHARDVS in 2. dist. 28. art. 1. Verum & bonum infra naturam, lumine tantum naturalis & primæ causæ generali motione, absque alia particulari gratiæ potest homo cogitare, & velle: bonum autem, & verum, quod supra naturam inuenitur, nequaquam.

DYRANDVS in 2. dist. 28. q. 2. n. 4. Primo modo (id est bonitate morali) potest homo sine gratiæ bonum opus.

ACADEMIA LOVANIENSIS.

Pro doctrina Societatis contra Iansenium.

RYLANDVS TAPPERVS de libero arbitrio art. 7. Lou. §. Et quia: Opera, quæ non requirunt aliud principium, quàm vires naturales, hoc est, quæ ad pietatem, & religionem Christianam non pertinent, sine gratiæ Dei facere possunt.

DRIEDO de Gratia & libero arbitrio lib. 1. cap. 4. Manifestum est Iudeos, Gentiles, Paganos posse quidem facere multa opera legis in se bona: sed inde non sequitur eos absque gratiæ posse facere opus bonum, quod remuneret Deus post hanc vitam.

MARTINVS RITHOVIVS Episc. Iprensium. in 2. sent. dist. 41. Asserit illud Augustini lib. de spiritu & lit. cap. 27. & 28. Impiorum, & Deum non veraciter colentium esse facta, quæ secundum iustitiæ regulam non modò non vituperare non possunt; verum etiam merito rectè laudamus. . . . Et fusè probat ex eo opera quædam infidelium esse moraliter bona, obiectiōneque soluit, tum ex Augustino, tum ex ratione petitas.

CLARIVS in Thesibus an. 1614. 21. Octobris: Homo opera moralia bona, exercere sine gratiæ potest.

IOANNES VVIGHERS in *Theſibus an. 1637. 31. Martij*: Hōmo in ſtatu naturæ lapſæ, ſine gratiæ poteſt multas veritates aſſequi, & veritatibus fidei extrinſecus ſufficienter propoſitis naturaliter aſſentiri, opera quædam moraliter bona perficere, Deum aliquo modo naturaliter diligere, peccata aliqua, leuioreſque tentationes ſuperare.
Vide omnium claſſium Antieſiguanos, ipſiſque olim Academicæ Lotaniæniſis lūmina, tanquam indubitantem veritatem aſſerere, cui Ianſenius erroris notam iniurii?

ARTICVLVS XV.

An omnia opera infidelium ſint peccata?

IANSENIVS.

THEOLOGI SOCIET.

Omnia opera infidelium ſunt peccata, & virtutes philoſophorum ſunt vitia. Tomo 2. de ſtat. nat. lapſæ lib. 4. c. 27. col. 672.

II. Antequam fidei non eſt humano arbitrio liberum à peccato, dum hic & nunc agere meditatur, abſtinere: ſed quocumque ſe verterit, quadam humanis viribus inſolubili peccandi neceſſitate tenetur. Tomo 2. de ſtat. nat. lapſæ lib. 3. c. 14. col. 496.

Sola abſentia fidei ſufficit, vt omnia opera infidelium vera ſint peccata. Tomo 2. de ſtat. nat. lapſæ lib. 4. c. 3. col. 53.

III. Nuge, delirium, inſania, error, impietas, contraria Chriſtianorum ſenſui, ſcripturis & fidei, quod infidelium ſit vlla vera virtus, vel opera ſine peccato. Tom. 2. de ſtat. nat. lap. lib. 4. c. 17. col. 627.

Conſonant hæretici noſtri temporis.

LYTHERVS in *Geneſ. cap. 8. & in Ep. ad Gal. cap. 4. Item in cap. 7. Matt. 9. 18.* CALVINVS lib. 3. inſtit. cap. 14. §. 3. & 4. Idem in *Annd. Conc. Trid. ſeſſ. 6. in can. 7.* MELANCTHON Ep. ad Rom. cap. 14. in v. 14. n. 23. CHEMNITIVS in *exam. Trid. ſeſſ. 6. in can. 1. & 7.* CHAMIERVS Tomo 3. lib. 4. cap. 6. n. 1. & c. 10. n. 2. & 25. BVCERVS i. ad Rom. in cap. 14. v. 23. PETRVS MARTYR in *Ep. ad Rom. cap. 2. v. 14.*

SCRIPTVRÆ

Pro doctrina Societatis contra Ianſenium.

XODI 1. v. 21. Quia timuerunt obſtetrices Deum, ædificauit eis domos.
EZECHIELIS 29. v. 18. Merces non eſt reddita ei (Nabuchodonofori) neque exercitui eius de Tyro, pro ſeruitute, quæ ſeruiuit mihi aduerſus eam.

K

DANIE-